

اظهار کردند: حسین‌بن‌علی علیه السلام می‌تواند همه و خصوصاً شما را از علم‌الوراثه بهره‌مند سازد و ما نیز باید از شما و از این فیض بهره‌مند شویم. شما که در کنار مآذبه سید و سالار شهیدان علیه السلام هستید، می‌توانید وارثان حقیقی علم اهل‌بیت علیه السلام باشید؛ قدر خودتان را بدانید. حضرت آیت‌الله جوادی‌آملی، با اشاره به سمردیت الهی، بیان کردند: خدای سبحان ازلی و ابدی است؛ یعنی سرمد است. قرآن کریم، کلام همین خدای سرمد است و بر دیگر کتاب‌های آسمانی هیمنه دارد؛ یعنی حاکم و ناظر است؛ اهل‌بیت عصمت‌وطهارت علیه السلام نیز قرآن ناطق هستند و هم تصدیق‌کننده انبیای پیشین‌اند و هم مهیمن بر آنان. انتظار می‌رود شما بزرگوارانی که افتخار خدمت در عتاب مقدسه اهل‌بیت علیه السلام را دارید، برخوردار از هیمنه علمی باشید و از این آستان‌های ملکوتی، علم صائب و صالح را به جهان مخابره نمایید.

قدرت، بینش و اراده حضرت عباس علیه السلام
معظم‌له با اشاره به جایگاه حضرت عباس‌بن‌علی علیه السلام بیان کردند: کسی که چشم ندارد، نمی‌تواند راه برد و به راهنمایی بینا نیاز دارد؛ همان‌گونه که مقطوع‌الید محتاج صاحب دست است. قرآن کریم صاحبان واقعی ید و بصر را ستوده است و می‌فرماید: «وَاذْکُرْ عِبَادَنَا اِبْرَاهِیْمَ وَاسْحَاقَ وَیَعْقُوبَ اُولٰٓئِذِیْ وَالْاَبْصَارَ»؛ صاحب دست و چشم یعنی آنانی که قدرت، بینش و اراده شکستن بت‌ها را دارند؛ به‌همین دلیل است که در برابر مقام عباس‌بن‌علی علیه السلام خضوع می‌کنیم؛ چراکه او صاحب ید و بت‌شکن است، همچون حضرت ابراهیم علیه السلام.

• دیدار علما و فضلای عراق با این مرجع تقلید
همچنین، برخی از علمای نجف اشرف از جمله: آیات ایروانی، آل‌راضی، جواهری، سید محمدرضا سیستانی و حجت‌الاسلام والمسلمین قبانچی امام جمعه نجف اشرف با حضور در محل اقامت حضرت آیت‌الله جوادی آملی در نجف اشرف، با این مرجع تقلید دیدار و گفت‌وگو کرده و ضمن خوش‌آمدگویی به معضر معظم‌له، از حضور این مرجع تقلید در نجف اشرف اظهار خرسندی نمودند و از تلاش‌های علمی و تفسیری این استاد و عالم فرزانه تقدیر کردند.

همچنین حجت‌الاسلام والمسلمین سید مقتدی صدر، رهبر جریان صدر عراق، به همراه هیأتی، با حضرت آیت‌الله جوادی آملی، در محل اقامت ایشان در نجف اشرف دیدار و ضمن خوش‌آمدگویی به معظم‌له به‌عنوان میهمان گران‌قدر در شهر امیرالمؤمنین علیه السلام، برای ایشان سلامتی و قبولی اعمال آرزو کرد کرد.

• قرآن کریم حاکم و ناظر بر دیگر کتاب‌های آسمانی است

این مرجع تقلید گفتند: خدای سبحان ازلی و ابدی است؛ یعنی سرمد است. قرآن کریم، کلام همین خدای سرمد است و بر دیگر کتاب‌های آسمانی هیمنه دارد؛ یعنی حاکم و ناظر است؛ اهل‌بیت عصمت‌وطهارت علیه السلام نیز قرآن ناطق هستند و هم تصدیق‌کننده انبیای پیشین‌اند و هم مهیمن بر آنان. به گزارش روابط عمومی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، حضرت آیت‌الله جوادی‌آملی در جمع مسئولان و خادمان آستان‌های مقدس حضرت ابا عبدالله‌الحسین و حضرت ابوالفضل‌العباس علیه السلام و جمعی از اساتید و فضلای حوزه در شهر مقدس کربلا، با تکریم از مقام خادمان این حرم‌های نورانی، بیان کردند: مقدم شما بزرگان و بزرگواران را که خادم عتبه منور سید و سالار شهیدان علیه السلام هستید، گرامی می‌دارم. شما که به حرم امن ولایت الهی راه یافته‌اید، هم خدمات علمی دارید و هم خدمات اجرایی و عملی؛ لذا شایسته است پیش از دیگران و بیش از دیگران، از مائده کرامت سیدالشهداء علیه السلام بهره‌مند شوید.

معظم‌له با استناد به بیانات ائمه‌هدی علیه السلام، دو راه برای رسیدن به مقام علم و هدایت را تبیین کردند و گفتند: مسیر تحقیق، تدریس، آموزش، اجتهاد و پاسخ‌گویی به شبهات که با درس و بحث و تحقیق در حوزه‌ها و دانشگاه‌ها به دست می‌آید و علم‌الوراثه راه درسی و یادگرفتن از دیگران نیست؛ بلکه میراث معنوی و معرفتی است که با تهذیب نفس، نماز شب، طهارت روح و پیوند عمیق با اولیای الهی حاصل می‌شود. اینکه به ما فرموده‌اند: «العلماء ورثة الانبیاء»، این جمله خبری است که به داعی، انشاء بیان شده است؛ یعنی ای علماء بکشید که وارث انبیاء علیه السلام شوید.

این مرجع تقلید تأکید کردند: مقلد ماندن هنر نیست؛ محقق و مجتهدشدن هنر است؛ همان‌گونه که شیخ طوسی و شیخ انصاری ها علیهم‌السلام راه را برای ما گشودند، شما نیز باید تلاش کنید تا در این مسیر گام بردارید.

شما می‌توانید وارثان حقیقی علم اهل‌بیت علیه السلام باشید

ایشان علم‌الوراثه را نتیجه پیوند هویتی و وجودی با اولیای الهی دانستند و بیان کردند: این علم، راه درسی و آموزشی نیست؛ بلکه راه بندگی خالصانه است. سحرخیزی، نماز شب، طهارت دل و رهایی از منیت و عنوان‌طلبی، مقدمه دریافت این علم است. این مفسر قرآن‌کریم خطاب به اساتید، طلاب، خادمان و مسئولان آستان مقدس حسینی

گزارشی از دیدار آیت‌الله العظمی جوادی‌آملی با آیت‌الله العظمی سیستانی علما و فضلای نجف اشرف

عَلَى الثَّقَوَى» است. از شیخ طوسی تا آیت‌الله خویی، مردانی الهی در این حوزه پرورش یافته‌اند که تجلی آیه «فِیْهِ رِجَالٌ یُحِبُّوْنَ اَنْ یَّطْعَمُوْا» هستند. همه این برکات، محصول ولایت ولی مطلق، امیرالمؤمنین علی علیه السلام است.

تحصیل علم به‌عنوان تکلیف همگانی.

حضرت آیت‌الله جوادی آملی با اشاره به اینکه «طلب علم فریضه است»، گفتند: خداوند متعال، آسمان و زمین و هرچه در آن‌هاست را در اختیار بشر قرار داده و مسخر انسان کرده است. یعنی هیچ‌کس حق ندارد بگوید: «نمی‌توانم». نظام هستی کتابخانه خداست و انسان مأمور به فراگیری و تسخیراست.

ایشان حوزه‌های علمیه را موظف دانستند که از قرآن و سنت اهل‌بیت علیه السلام فهم عمیق و دقیق داشته باشند. از سوی دیگر معظم‌له دانشگاه‌ها را مسئول شناخت طبیعت، آسمان، زمین و ابعاد مادی جهان دانستند تا جامعه اسلامی را از وابستگی به شرق و غرب بی‌نیاز نمایند.

نجات‌از جهل و جهالت و جاهلیت

معظم‌له در ادامه تأکید کردند که علم کافی نیست و جامعه، علاوه بر عالم شدن، باید عاقل شود. ایشان بیان داشتند: وظیفه ما تنها رفع جهل علمی و جهالت عملی نیست، بلکه باید با جاهلیت ساختاری و نظام جاهلی نیز مقابله

آیت‌الله العظمی جوادی آملی در سفر به عراق و زیارت بارگاه‌های مطهر در نجف اشرف، کربلای معلی، کاظمین و سامرا، با حضور در بیت حضرت آیت‌الله سیستانی در شهر مقدس نجف اشرف، با این مرجع تقلید دیدار و گفت‌وگو کردند.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی اسراء، در این دیدار که در فضایی صمیمی و سرشار از احترام متقابل برگزار شد، حضرت آیت‌الله جوادی آملی یک دوره کامل از تفسیر گران‌سنگ تسنیم در ۸۰ جلد را به محضر حضرت آیت‌الله سیستانی اهدا نمودند و برای نمونه جلد هشتم را شخصاً خدمت معظم له تقدیم کردند و ایشان نیز با کمال احترام و توجه ویژه آن را دریافت نمودند.

حضرت آیت‌الله سیستانی نیز ضمن خوش‌آمدگویی و ابراز خرسندی از توفیق حضور ایشان در عتبات عالیات، تفسیر تسنیم را افتخاری برای شیعه خواندند و بیان داشتند: شما ۴۰ سال در محضر قرآن کریم بودید و زحمت کشیدید و این اثر شما افتخاری برای شیعه است.

ایشان بیان داشتند: اصل و محور، قرآن کریم است؛ روایات اهل‌بیت علیه السلام باید به قرآن عرضه شود و تنها در صورتی که با قرآن مطابقت داشته باشد، قابل استناد و عمل است.

معظم‌له تأکید کردند: نگاه ما به حوزه علمیه قم، هیچ تفاوتی با نگاه‌مان به حوزه علمیه نجف اشرف ندارد و در حد توان، هر آنچه مقدور باشد برای حوزه‌های علمیه انجام خواهیم داد.

ایشان همچنین با ابراز خرسندی از این دیدار، خطاب به حضرت آیت‌الله جوادی آملی بیان داشتند: ما اوصاف شما و آثار علمی شما را زیاد شنیده بودیم، اما شنیدن، کی بود مانند دیدن!

حضرت آیت‌الله جوادی آملی نیز با تجلیل از شخصیت ممتاز این مرجع تقلید، گفتند: وجود شخصیت بزرگی چون شما، نعمتی بزرگ برای حوزه‌های علمیه و جامعه اسلامی است. شما برای شیعیان و مردم عراق مانند پدری دلسوز و مهربان هستید، ان‌شاءالله سایه‌تان مستدام باد.

ایشان با اشاره به نقش برجسته مرجعیت در کشور عراق افزودند: حوزه نجف اشرف، چه با واسطه و چه بی‌واسطه، منشأ برکات فراوانی برای جهان اسلام بوده و هست؛ نقش شما در حفظ نظام اجتماعی و مقابله با جریان‌های تکفیری چون داعش، نقشی تاریخی و ماندگار است.

معظم‌له همچنین از خدمات ارزنده حضرت آیت‌الله سیستانی به حوزه‌های علمیه، چه در داخل و چه در خارج عراق، تقدیر و تشکر کردند و بر ارتباط بیشتر حوزه‌های علمیه تأکید نمودند.

• علم، عقل و تهذیب، سه‌گانه نجات‌بخش حوزه‌ها و دانشگاه‌ها

حضرت آیت‌الله جوادی آملی، همچنین عصر روز سه‌شنبه ۲۳ اردیبهشت ماه با حضور در دارالعلم امام خویی در شهر مقدس نجف اشرف، در جمع باشکوه صدها نفر از اساتید، طلاب و فضلای حوزه علمیه، به ایراد سخنرانی پرداختند.

معظم‌له با گرامی‌داشت جایگاه حوزه کهن و ریشه‌دار نجف اشرف بیان کردند: این حوزه مصداق بارز «اَنْیَسَ

یعنی فکر جهادی و انقلابی داشتن؛ یعنی رضایت مردم و تمام آنچه را که اهداف انقلاب است، مد نظر قراردادن.

مسأله جمعیت یکی از مسائل اصلی کشور است

امام جمعه قم با اشاره به مسأله جمعیت به‌عنوان یکی از عوامل کاهش ورودی مراکز علمی، خاطرنشان کرد: مسأله جمعیت یکی از مسائل اصلی کشور است؛ نیروی انسانی یکی از سرمایه‌های مهم هر کشوری محسوب می‌شود و اگر نیروی انسانی مناسب نداشته باشیم، حتی با وجود امکانات مشکل خواهیم داشت.

وی تأکید کرد: باید ضرورت مسأله جمعیت و وضعیت کشورهایی که دچار پیری جمعیت شده‌اند، به‌خوبی و با استدلال‌های روشن تبیین شود. خداوند می‌فرماید: ﴿وَلَا تَقْتُلُوا اَوْلَادَكُمْ خَشِیَةً اِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَاِیَّاكُمْ﴾. نباید جامعه به‌خاطر مشکلات اقتصادی و مسائل فرهنگی به زندگی بدون فرزند عادت کند و سقط جنین یک امر عادی تلقی شود.

– مشکلات اقتصادی قطعاً راه حل دارند

نایب‌رئیس مجلس خبرگان رهبری خواستار برنامه‌ریزی بسیج اساتید دانشگاه‌ها برای رصد آسیب‌های موجود در کشور در عرصه‌های مختلف شد و بیان کرد: یکی از مشکلات کشور، مسأله اقتصاد است و قطعاً راه حل دارد. باید اجتماعی از اساتید صاحب‌نظر با بهره‌گیری از تجربیات کشورهای موفق در این زمینه تشکیل شود.

آیت‌الله حسینی بوشهری، با بیان اینکه دشمن از مشکلات اقتصادی برای ایجاد گسست اجتماعی استفاده می‌کند، اظهار کرد: یکی از وظایف بسیج اساتید، پیداکردن راه حل برای مشکلات اقتصادی است که خوشبختانه این ظرفیت هم در دانشگاه و هم در حوزه وجود دارد و مسئولان اجرایی باید از این ظرفیت در جهت عبور از مشکلات استفاده کنند.

همایش‌ها باید خروجی داشته باشند

وی با بیان اینکه باید کارهای پژوهشی و همایش‌هایی که برگزار می‌شود، خروجی داشته باشند، ابراز کرد: کاری مد نظر رهبری است که بتوانیم، آن را در بدنه اجرایی کشور نهادینه کنیم و نباید انتظار داشته باشیم که آن‌ها به سراغ ما بیایند؛ بلکه ما باید به سراغ آن‌ها برویم و راهکار ارائه دهیم.

گفتنی است، در ابتدای این جلسه، دکتر سیدمحمود هاشمی، رئیس بسیج اساتید دانشگاه آزاد اسلامی، گزارشی از روند فعالیت‌ها و برنامه‌های نهضت استادی بسیج در دانشگاه آزاد ارائه کرد.

برگزاری کرسی‌های علمی ترویجی، برگزاری همایش‌های ناظر به مسائل و مشکلات کشور، اجلاس‌ها و نشست‌های مناسبتی، همایش امیدآفرینی و پایداری اجتماعی، اقدامات انجام‌شده در جهت محرومیت‌زدایی، کمک به جبهه مقاومت، تشکیل گروه‌های جهادی تخصصی در نقاط محروم، برگزاری نشست‌های تبیینی ابعاد شخصیتی شهید رئیسی و عملکرد دولت سیزدهم، از اهم برنامه‌های ارائه‌شده توسط وی بود.